

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte – Petru Ursache,
judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Ion Prisacari în numele inculpatului și de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 mai 2017, în cauza penală în privința lui

Antonov Vladimir Xxxxxx, născut la xx
xxxxx xxxx, originar și domiciliat s. Xxxxxx,
r-nul Xxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.04.2016 - 19.12.2016;

Instanța de apel: 24.01.2017 - 03.05.2017;

Instanța de recurs: 30.06.2017 - 02.08.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 19 decembrie 2016, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Vladimir Antonov a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circulația legală a substanțelor narcotice și analoagelor lor pe termen de 3 ani.

Potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Vladimir Antonov într-o zi nestabilită a lunii septembrie a anului 2015, aflându-se în lanul din marginea s. Țambula, r-nul Sîngerei, având scopul înfăptuirii circulației ilegale a substanțelor narcotice, a intrat în posesia substanțelor narcotice sub formă de marihuană pe care ilegal le-a păstrat asupra sa, iar la 12 februarie 2012, aproximativ la ora 14:20, în apropiere de BC „Energbank” SA, amplasată pe adresa str. Mircea cel Bătrîn, mun. Bălți, a fost stopat de către colaboratorii de poliție, care au ridicat de la el un pachet din polietilenă, în care se aflau 4 pachete de hârtie, în fiecare dintre care aflându-se masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde, care conform raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-190 din 26 februarie 2016, reprezintă marihuană, în care a fost depistat componentul narcotic activ tetrahydrocannabinol, care se atribuie la substanțe narcotice, în

cantitate totală de 253,4 gr.

Ulterior, la 12 februarie 2016 în cadrul efectuării percheziției la domiciliul lui Vladimir Antonov, amplasat pe adresa s. Xxxxxx, r-nul Xxxxxxxx, au fost ridicate 3 pachete din polietilenă în care se afla masa vegetală verde, mărunțită, cu miros specific, care conform raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-191 din 26 februarie 2016, reprezintă marihuană, în care a fost depistat componentul narcotic activ - tetrahydrocannabinol, care se atribuie la substanțe narcotice, cu cantitatea totală de 35,5 gr.

Marihuana este inclusă în Tabelul nr. 1 „Substanțe narcotice și psihotrope care nu se aplică în practica medicală” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05 octombrie 2004.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Vladimir Antonov, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, să-i fie stabilită pedeapsa 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circulația legală a substanțelor narcotice și analoagelor lor pe termen de 3 ani.

În motivarea apelului a invocat că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului nu a argumentat motivele aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, soluție care este greșită și nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului, or, deși ultimul a recunoscut pe deplin vina în fapta incriminată, acesta nu a conștientizat până la capăt urmările prejudiciabile ale faptei săvârșite.

A menționat apelantul că, în cadrul percheziției la inculpat au fost depistate substanțe narcotice sub formă de marihuană în cantitate de 253,4 gr, care erau amplasate în diferite pachete de 56,7 gr, 58,5 gr, 83,9 gr, 54,3 gr, iar la întrebările acuzării, inculpatul a indicat că intenționa să înstrăineze substanța contra plată altor consumatori de droguri.

Totodată, numărul crimelor de circulație ilegală în țară a substanțelor narcotice este în continuă creștere, acuzatorul de stat a considerat inoportună aplicarea față de inculpat a unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia, deoarece este vădit neproportională celor săvârșite de către acesta și urmările produse, fiind individualizată cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 mai 2017, a fost admis apelul, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Vladimir Antonov, condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de circulația substanțelor narcotice pe termen de 3 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

În rest sentința a fost menținută.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului, nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 90

Cod penal și neîntemeiat a suspendat condiționat executarea pedepsei închisorii, deoarece circumstanțe atenuante care esențial micșorează răspunderea penală a inculpatului, și anume recunoașterea vinovăției și căința sinceră, ce au dus la aplicarea art. 90 Cod penal, au stat și la baza examinării cauzei în procedură simplificată, potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a reținut că, Vladimir Antonov recunoscând vina în săvârșirea faptei incriminate și solicitând examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală a beneficiat de reducerea cu 1/3 din limitele de pedeapsă, prin urmare, aceeași circumstanță nu mai poate fi reținută la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece rezultă că aceleiași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică.

Totodată, un aspect omis de către prima instanță la pronunțarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, îl constituie infracțiunea pentru care se face vinovat inculpatul, care interesează sub raportul pericolozității sociale decurgând, în primul rând din valoarea ocrotită de legea penală prin incriminarea penală a faptei săvârșite de inculpat, iar în al doilea rând din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită.

Cu referire la fapta și împrejurările în care a fost consumată infracțiunea, instanța de apel a indicat că, inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 217¹ Cod penal, care atentează la securitatea relațiilor sociale cu privire la circulația legală a substanțelor narcotice, psihotrope și analoagelor lor.

Mai mult, circulația ilegală a substanțelor narcotice constituie un fenomen de sporire a nivelului criminalității și descompunere a bazelor morale ale societății, reprezentând una din cele mai importante probleme sociale.

Prima instanță la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație circumstanțele săvârșirii infracțiunii, or aceasta este clasificată ca gravă și are un grad de pericol social sporit, deoarece inculpatul desfășurând activitatea de circulație ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, a pus în pericol viața și sănătatea altor persoane.

La fel, instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei inculpatului urmează a fi luată în considerație și modalitatea săvârșirii infracțiunii, or ultimul a repartizat masa vegetală uscată sub formă de marihuană în pachete diferite cu mase aproximativ egale, în scopul de a facilita procesul de înstrăinare a substanțelor narcotice terțelor persoane, situație ce denotă caracterul social periculos al faptei săvârșite.

Totodată, instanța de apel a indicat că, potrivit revendicării (f.d.66), inculpatul anterior a mai avut abateri de la legea penală, ulterior săvârșind cu intenție o infracțiune gravă și a ajuns la concluzia că, corijarea acestuia este posibilă doar fiind izolat de societate, stabilindu-i pedeapsa închisorii care va corecta vinovatul și va asigura scopurile pedepsei.

Aplicând pedeapsa, instanța de apel cu trimitere la prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a redus cu 1/3 limitele pedepsei închisorii prevăzute de sancțiunea articolului incriminat și i-a stabilit pedeapsa închisorii la limita minimă, însă cu executarea reală și cu aplicarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități

legate de circulația substanțelor narcotice.

5. Avocatul Ion Prisacari în numele inculpatului, fără a invoca careva din temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului a invocat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă anulării, deoarece la stabilirea pedepsei aceasta nu a ținut cont de faptul că inculpatul a recunoscut vina, a colaborat cu organele de urmărire penală, s-a căit sincer în cele săvârșite, fiind de acord ca cauza penală să fie examinată în baza art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, anterior nu a avut careva conflicte cu legea, cât și de circumstanțele importante cum ar fi prezența locului permanent de trai, caracteristica pozitivă de la locul de trai, fiind și unica persoană care întreține material familia, având ca membri ai familiei 2 copii minori, mama grav bolnavă și prezența în familia acestuia a unui copil minor în privința căruia a fost instituită tutela.

În această ordine de idei, reieșind din toate circumstanțele cauzei, ținând cont de personalitatea lui Vladimir Antonov, de atitudinea acestuia față de cele săvârșite de la inițierea cauzei penale și până la pronunțarea deciziei instanței de apel, recurentul invocă că, pedeapsa stabilită inculpatului este prea aspră, deoarece sarcina pedepsei penale nu este condamnarea la ani de închisoare, dar este reeducarea celui vinovat de cele săvârșite, iar la caz aceasta poate fi realizată fără privarea de libertate.

5.1. Inculpatul a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului a invocat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, or la stabilirea pedepsei instanța nu a luat în considerație circumstanțele atenuante, și anume recunoașterea vinovăției, căința sinceră, are la întreținere un copil minor și mama bolnavă, fiind unica persoană care întreține familia, anterior nu a fost condamnat.

Consideră că, sarcina pedepsei penale nu este condamnarea la ani de închisoare, dar este reeducarea celui vinovat de cele săvârșite, care la caz poate fi realizată fără privarea de libertate.

6. Asupra recursurilor declarate a prezentat referință procurorul care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestora, deoarece instanța de apel, în urma examinării cauzei, just a ajuns la concluzia menținerii sentinței primei instanțe de condamnare a lui Vladimir Antonov, iar la capitolul individualizării pedepsei corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept, stabilind inculpatului o pedeapsă în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Deși în recursurile deduse judecării se nu indică concret un temei din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, pentru declararea recursului, totuși din conținutul acestora se constată că recurenții critică decizia instanței de apel sub aspectul pct. 10) al normei indicate, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, considerând neîntemeiată soluția instanței de apel la capitolul individualizării pedepsei penale, sub aspectul excluderii prevederilor art. 90 Cod penal.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Mai mult, Colegiul penal amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

În acest context, Colegiul penal consideră, că la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel a acordat deplină

eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, totodată ținând cont și de modalitatea săvârșirii infracțiunii de către inculpat, care a repartizat masa vegetală uscată sub formă de marihuană în pachete diferite cu mase aproximativ egale, în scopul de a facilita procesul de înstrăinare a substanțelor narcotice terțelor persoane, de faptul că infracțiunea este clasificată ca gravă și are un grad de pericol social sporit, deoarece inculpatul desfășurând activitatea de circulație ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, a pus în pericol viața și sănătatea altor persoane, că atentează la securitatea relațiilor sociale cu privire la circulația legală a substanțelor narcotice, psihotrope și analoagelor lor, or circulația ilegală a substanțelor narcotice constituie un fenomen de sporire a nivelului criminalității și descompunere a bazelor morale ale societății, reprezentând una din cele mai importante probleme sociale.

La fel, instanța de apel corect a reținut că, recunoscând vina în săvârșirea faptei incriminate și solicitând examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, inculpatul a beneficiat de reducerea cu 1/3 din limitele de pedeapsă, prin urmare, aceeași circumstanță nu mai poate fi reținută la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei, deoarece rezultă că aceleași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică.

Totodată, Colegiul penal menționează, că instanța de apel la emiterea deciziei a ținut cont și de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximum și din minimum prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

Colegiul penal respinge ca neîntemeiate argumentele recurenților că instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului nu a luat în considerație circumstanțele atenuante, și anume că are la întreținere un copil minor și mama bolnavă, fiind unica persoană care întreține familia, deoarece despre aceste circumstanțe instanța de apel nu a avut cunoștință la momentul pronunțării deciziei, actele confirmative nefiind prezentate instanței.

Cu referire la alegațiile părții apărării prin care susține că, sarcina pedepsei penale nu este condamnarea la ani de pușcărie, dar este reeducarea celui vinovat, Colegiul penal remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

O pedeapsă prea blândă nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către făptuitor și alte persoane.

În consecință, Colegiul penal opinează că argumentele punctate în cererile de recurs privind greșita individualizare a executării pedepsei nu sunt incidente

cauzei deferite judecării, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, pedeapsa aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale - de a preveni săvârșirea de noi infracțiuni de către inculpat și alte persoane, fapt ce determină incontestabil concluzia de inadmisibilitate a recursurilor ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Ion Prisacari în numele inculpatului și de inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 mai 2017, în cauza penală în privința lui *Antonov Vladimir XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 august 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev